

Bokföringsnämndens budgetunderlag och verksamhetsplan för 2022–2024

Innehåll

Bokföringsnämndens budgetunderlag och verksamhetsplan för 2022–2024	3
1 Bokföringsnämndens yrkande i sammandrag	3
2 Inledning	4
3 Yrkanden	5
3.1 Allmänt.....	5
3.2 Företagens digitalisering	5
3.3 Redovisningsnormgivning	6
3.4 Förbättrad informationsgivning till företagen	6
3.5 Myndighetens administration.....	7
4 BFN:s verksamhet.....	7
4.1 Utgångspunkter för BFN:s verksamhet.....	8
4.2 Digital inlämning av års- och koncernredovisningar och återanvändning av finansiell information	10
4.3 Arbete med normgivning	12
4.3.1 K-projektet	12
4.3.2 Företagens digitalisering	13
4.3.3 Övrigt normgivningsarbete	14
4.3.4 Ny lagstiftning påverkar verksamheten	15
4.3.5 Hållbarhetsrapportering.....	16
4.4 Internationellt arbete	17
4.5 En förbättrad informationsgivning till företagen	18
4.6 Övrigt arbete.....	19
5 Lokalbehov.....	19
6 Kompetensförsörjning.....	19

Dnr 2021:1

2021-02-19

Bokföringsnämndens budgetunderlag och verksamhetsplan för 2022–2024

1 Bokföringsnämndens yrkande i sammandrag

Begäran om anslag utgår från tillgängliga anslagsuppgifter i systemet Hermes.

Tabell 1 Anslagsredovisning	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Anslag 02:1:13	10 667	13 782	13 901	14 063	14 227
Ingående överföringsbelopp	314	320			
Disponibelt belopp	10 981	14 102	13901		
Anslagssparande/ kredit	-320				
Indrag	-661				
Anslag tillägg (se tabell 2)			4 500	4 500	4 500
Totala utgifter	10 000	14 102	18 401	18 563	18 727

Tabell 2 Anslag tillägg	2019	2020	2021	2022	2023
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Företagens digitalisering (se 3.2)			1 500	1 500	1 500
Redovisningsnormgivning (se 3.3)			1 500	1 500	1 500
Förbättrad information till företagen (se 3.4)			500	500	500
Myndighetens administration (se 3.5)			1 000	1 000	1 000

Summa anslag tillägg			4 500	4 500	4 500
-----------------------------	--	--	--------------	--------------	--------------

Enligt förordning om instruktion för Bokföringsnämnden ska myndigheten inte tillämpa 2 och 3 kap. kapitalförsörjningsförordningen (2011:210). Det innebär att BFN inte erhåller finansiering eller skriver av på anläggningstillgångar. Detta budgetunderlag innehåller av det skälet inte någon tabell över verksamhetsinvesteringar.

2 Inledning

Regeringens övergripande mål för näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag.¹ I det ligger att skapa enklare förutsättningar för mindre företag att verka och växa och att digitala tjänster bidrar positivt till förenkling för företagare.

En av förutsättningarna för det är att det finns moderna och ändamålsenliga redovisningsregler som beaktar digitaliseringen och som skapar ordning och reda, jämförbarhet och transparens och därmed sunda villkor och fungerande konkurrens.

BFN är statens expertorgan på redovisningsområdet och ansvarar för att utveckla god redovisningssed för mer än en miljon företag och andra organisationer. Det gör vi bl.a. genom att ge ut regelverk för företag och andra organisationers redovisning, lämna information till företag, delta i utredningar och bistå regeringkansliet i redovisningsfrågor.

Ändamålsenliga redovisningsregler har betydelse på ett flertal områden, bl.a. för beskattning, olika typer av ekonomiska beslut, borgenärsskydd, ekobrottsutredning och inhämtande av information för statistikändamål såsom nationalräkenskaperna.

Myndighetens verksamhet kan därmed bidra till regeringens näringspolitik och till att företagen kan beskattas korrekt.

BFN:s bedömning är att det med relativt begränsade medel skulle vara möjligt att genomföra påtagliga och konkreta förenklingar för företagen genom en mer tidsenligt normering, särskilt inom de delar av ett företags administration som påverkas av digitaliseringen. Detta kan antas leda till betydande samhällsekonomiska vinster.

I det följande beskriver vi det normgivningsarbete som behöver bedrivas, andra områden som är angelägna att prioritera och vilka områden som inte kan prioriteras.

¹ Prop. 2020/21:1

3 Yrkanden

3.1 Allmänt

BFN har i tidigare års budgetunderlag yrkat anslag för arbete med taxonomier för digitala årsredovisningar. I budgetpropositionen för år 2021 har anslaget för BFN ökat med 3 miljoner kronor från och med år 2021. Ökningen avser arbete med taxonomier för års- och koncernredovisningar samt teknisk support avseende dessa.

I budgetunderlaget för år 2022–2024 yrkas de ytterligare resursförstärkningar som framgår av de följande avsnitten.

Med nuvarande anslagsnivå kommer det vara svårt att upprätthålla den kvalitet och aktualitet på normgivningen som de bokföringsskyldiga företagen och andra organisationer, deras intressenter och myndighetens huvudman har rätt att förvänta sig.

3.2 Företagens digitalisering

Företagen lägger omfattande resurser på system för löpande bokföring och arkivering. Samtidigt medger digitaliseringen stora möjligheter att förenkla och effektivisera denna administration. Detta är en process som pågår i allt högre takt och som i delar inte har en tydlig förankring i gällande lagstiftning och normgivning.

Ett exempel på att nuvarande regler inte följt den tekniska utvecklingen gäller förutsättningarna för att upprätta och lagra grunduppgifter om affärshändelser. Regler om upprättande och lagring av exempelvis verifikationer tar sikte på formen för förvaring snarare än förutsättningarna för att överföra och lagra information digitalt på ett säkert sätt.

Det är svårt att göra en bedömning av omfattningen på de samhällsekonomiska vinster som kan uppstå om nuvarande regler anpassas till den tekniska utvecklingen. Användning av obrutna digitala kedjor och automatiserade processer kan dock sammantaget antas leda till betydande vinster för företag och myndigheter. Till det kommer att ökad klarhet om vad gällande rätt medger i form av digitalisering är av stort värde för företagen.

För att regeringens målsättning med näringslivspolitikerna ska kunna realiseras även inom BFN:s ansvarsområde behövs en normgivning som bättre knyter an till digitaliseringen.

BFN:s arbete har under flera år fokuserat på boksluts- och årsredovisningsfrågor. Med nuvarande resurser är det svårt att även utveckla normgivningen inom löpande bokföring och arkivering, trots att området har potential för förenkling och effektivisering genom digitalisering.

En särskild utredare har fått i uppdrag av regeringen att bl.a. lämna förslag om hur bokföringslagen kan anpassas till ny teknik. Regeringen bedömer att modernare och enklare regelverk kan leda till både minskade kostnader och mindre administration för företagen och att detta ligger i linje med regeringens målsättning om enklare företagande.²

Det är angeläget att BFN ges möjlighet att anpassa normgivningen till ny lagstiftning och den pågående tekniska utvecklingen. För detta arbete behövs en varaktig anslagsförstärkning på 1,5 miljoner kronor.

3.3 Redovisningsnormgivning

Arbetet med att upprätthålla ett ändamålsenligt regelverk på redovisningsområdet och att lämna information till företagen bidrar till att mindre företag kan verka och växa och till att färre företag upplever regler som tillväxthinder.

BFN är i dag inte dimensionerad för sitt ansvarsområde. Antalet anställda som arbetar med redovisningsnormgivning har, trots att företagen är fler och omvärldsförändringar gjort verksamheten mer komplex, blivit färre. Den tid som läggs på utveckling av god redovisningssed m.m. har minskat.

Under år 2020 arbetade 5 årsarbetskrafter på BFN:s kansli. Efter att andra nödvändiga arbetsuppgifter utförts återstår mindre än 2 årsarbetskrafter till redovisningsnormgivning.

Nuvarande ekonomiska förutsättningar ger mycket begränsade möjligheter att utveckla nya regelverk, hålla befintliga regelverk uppdaterade och delta i samarbete med andra myndigheter och organisationer.

Om BFN ska kunna fullgöra sitt uppdrag och utveckla verksamheten i takt med omvärldens förväntningar behövs en varaktig anslagsförstärkning på 1,5 miljoner kronor.

3.4 Förbättrad informationsgivning till företagen

En av regeringens prioriteringar är att skapa förutsättningar för mindre företag att verka och växa. I detta ligger bl.a. att färre företag ska uppleva regler som tillväxthinder. Ett sätt att möta det målet är att informera om vilka redovisningsregler som finns och hur de ska tillämpas. Behovet av information är betydande och ökar fortlöpande allteftersom antalet företag ökar. Det är också angeläget att BFN kan modernisera och effektivisera informationsgivningen till företagen. Exempelvis bör förutsättningarna att använda chattrobot i verksamheten utredas.

² Dir 2020:48.

För informationsgivningen behövs ett resurstillskott på 500 000 kronor per år. I annat fall behöver det klargöras att informationsgivning av detta slag inte ingår i BFN:s uppdrag.

3.5 Myndighetens administration

Enligt förordningen med instruktion för BFN ska Finansinspektionen upplåta lokaler åt nämnden samt utföra administrativa uppgifter enligt överenskommelse mellan myndigheterna. Förutsättningarna för den nuvarande administrativa lösningen har emellertid successivt försämrats. Samarbetet med Finansinspektionen har under senare år blivit mer kostsamt för BFN och det har också blivit tydligt att inspektionen inte kan ge service till BFN på det sätt som har skett tidigare.

Främst under år 2019 gjordes omfattande förändringar i verksamheten för att uppnå en ekonomi i balans. Sålunda har myndigheten flyttat till nya lokaler och billigare lösningar genomförs bl.a. när det gäller driften av myndighetens webbplats. Samtidigt har det uppkommit kostnadsökningar, bl.a. som en följd av att Finansinspektionen inte kunnat leverera tjänster till BFN. Det har varit nödvändigt att genomföra systembyten, främst vad gäller diarieföring och hantering av löner.

Det finns en strävan att fler myndigheter ska föra över sin administration till Statens servicecenter. De systembyten som genomförs innebär att Statens servicecenter kommer att anlitas i större utsträckning. Det bedöms som den bästa lösningen att ansluta BFN som helkund hos Statens servicecenter. Servicecentret kommer då att ta hand om såväl BFN:s löneadministration som viss ekonomiadministration. Även om kostnaderna för detta är höga sett till verksamhetens omfattning leder det emellertid ändå till en totalt sett bättre lösning än ett bibehållande av den nuvarande ordningen. Det beror på att BFN genom en övergång till Statens servicecenter undviker framtida investeringar i ett e-handelssystem och ett nytt ekonomisystem.³

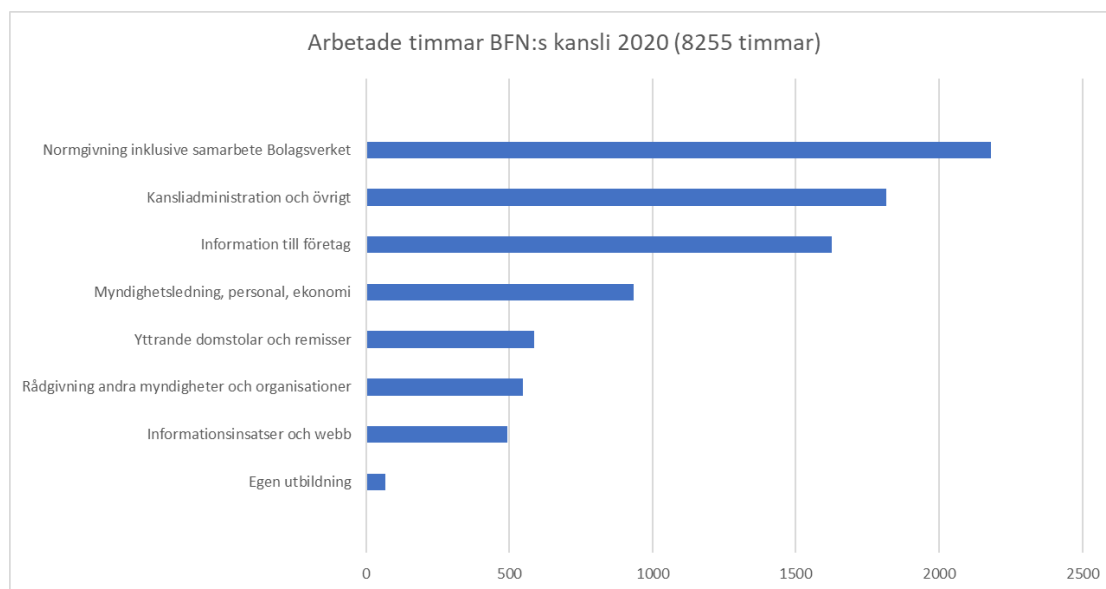
För att värna BFN:s kärnverksamhet och uppdrag är det nödvändigt att skapa ekonomisk balans i den administrativa verksamheten. Det kan göras på två sätt. Antingen tillförs BFN ett högre anslag eller så införs en mer kostnadseffektiv administrativ eller organisatorisk ordning. Om en resursförstärkning sker genom ökat anslag, behöver denna uppgå till 1 miljon kronor per år. En mer kostnadseffektiv administrativ eller organisatorisk ordning förutsätter åtgärder som BFN inte styr över.

4 BFN:s verksamhet

³ Ett nytt e-handelssystem och uppgradering av BFN:s nuvarande ekonomisystem bedöms kosta ca tre miljoner kronor.

I avsnittet beskrivs utgångspunkterna och förutsättningarna för BFN:s verksamhet, utvecklingen av denna och områden som bedöms som strategiskt viktiga under de kommande åren.

Under år 2020 har arbetade timmar fördelats enligt diagrammet.

4.1 Utgångspunkter för BFN:s verksamhet

Regeringens övergripande mål för näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag.⁴ I det ligger att skapa enklare förutsättningar för mindre företag att verka och växa och att digitala tjänster bidrar positivt till förenkling för företagare.

I Sverige finns drygt 1,2 miljoner aktiva företag⁵ som ska upprätta bokföring och årsbokslut eller årsredovisning i enlighet med redovisningslagstiftningen och god redovisningssed. Det finns också ett stort antal företag och andra organisationer som därutöver ska upprätta koncernredovisning.

Merparten av svensk näringsverksamhet bedrivs i aktiebolag. Behovet av ändamålsenliga redovisningsregler är därför särskilt stort i fråga om aktiebolag och det finns betydande samhällsekonomiska vinster att vinna. År 2012 uppgick företagens kostnader för att upprätta bokföring och offentlig redovisning samt bevara dessa uppgifter till 20 miljarder kronor.⁶ Antalet aktiebolag har under en lång följd av år ökat och uppgår nu till ca 650 000 (att jämföra med 370 000 för tio år sedan).

⁴ Prop. 2020/21:1.

⁵ SCB:s allmänna företagsregister

⁶ Bedömningen utgår från Tillväxtverkets rapport Utvecklingen av företagens administrativa kostnader 2010–2012.

Redovisningen har till syfte att utgöra underlag för företagens ekonomiska beslut och används av företagen och dess intressenter såsom kreditgivare, aktieägare och anställda. I noterade bolag har den offentliga redovisningen en särskild betydelse för investerares beslut och för kapitalmarknadens funktionssätt. Redovisningen används också för statistikinhämtning, t.ex. för nationalräkenskaperna.

I aktiebolag och ekonomiska föreningar är årsredovisningen viktig för borgenärernas skydd, bl.a. därför att den gör det möjligt att sätta upp gränser för vad aktieägare och medlemmar kan ta ut ur företaget genom vinstutdelning eller på annat sätt. I stiftelser är årsredovisningen ofta det enda underlaget för en oberoende granskning av stiftelsens skötsel och ändamålsuppfyllelse.

Av särskilt stor betydelse är att en ordnad och rättvisande redovisning utgör en förutsättning för att ett företag ska kunna beskattas korrekt. Redovisningens kvalitet har också stor betydelse för möjligheten att utreda misstankar om ekonomiska oegentligheter, däribland skatte- och borgenärsbrott.

Att det finns ett fungerande system för företagens redovisning har alltså betydelse på flera olika sätt. Det bidrar sammantaget till ett sunt och väl fungerande näringsliv och till en korrekt beskattning. Men redovisningslagstiftningen är allmänt hållen och utgör endast ett ramverk. Lagstiftningen förutsätter att det finns kompletterande normgivning som anger vad som är god redovisningssed.

Det är mot den bakgrunden som BFN:s uppdrag ska ses. BFN är statens expertorgan på redovisningsområdet och ansvarar för utvecklandet av god redovisningssed. Detta görs framför allt genom att nämnden utarbetar normer på redovisningsområdet och informerar om dessa och andra redovisningsfrågor.

Som framgått ovan uppgick företagens kostnader för att upprätta bokföring och offentlig redovisning samt bevara dessa uppgifter år 2012 till mer än 20 miljarder kronor om året. Sedan den mätningen gjordes har – som framgått ovan – antalet aktiebolag nästan fördubblats.

Det förhållandevis omfattande arbete som företagen behöver lägga på bokföring och redovisning gör det angeläget att de redovisningsnormer som finns är ändamålsenliga, anpassade till modern teknik och till näringslivets behov och att de är enkla att tillämpa. Det är också viktigt att normgivningen för andra bokföringsskyldiga än näringsidkare – såsom ideella föreningar och stiftelser – hålls aktuell på motsvarande sätt. Detta är aspekter som BFN söker tillgodose inom ramen för sitt arbete. Arbetet ställer krav på en kontinuerlig analys och bedömning av effekterna av näringslivets förändringar, ny teknik samt de regelförändringar som sker nationellt och internationellt.

BFN fullgör sina uppgifter inte bara genom normgivning. Därutöver tillhandahåller BFN allmän information om bokföring och redovisning. Vidare svarar BFN:s handläggare på allmänhetens enskilda frågor, framställda via telefon eller e-post.

BFN bedömer att myndighetens verksamhet bidrar i stor utsträckning till regeringens näringspolitik och till att företagen kan beskattas korrekt.

4.2 Digital inlämning av års- och koncernredovisningar och återanvändning av finansiell information

Bakgrund

Bolagsverket tar emot mer än en halv miljon årsredovisningar varje år. Dessa innehåller sammanfattande information om merparten av den näringsverksamhet som bedrivs i landet.

I flera olika sammanhang framhålls behovet av digitaliserad finansiell information. Sålunda uppmanas medlemsstaterna i ingressen till EU:s redovisningsdirektiv att utveckla elektroniska system för offentliggörande som gör det möjligt för företag att lämna redovisningsuppgifter, inklusive lagstadgade finansiella rapporter, endast en gång och i en form som låter flera användare enkelt ta del av och använda uppgifterna.

Regeringen anför i olika sammanhang att digitala tjänster bidrar positivt till förenkling för företagare. Det anses bl.a. att möjligheten att lämna in årsredovisningar digitalt till Bolagsverket bidrar till regeringens mål om att minska företagets uppgiftsbörda och effektivisera myndigheters och näringslivets informationshantering.⁷

Regeringens uppdrag till Bolagsverket

Under år 2016 fick Bolagsverket i uppdrag av regeringen att införa en digital tjänst för inlämning av årsredovisningar.⁸ Uppdraget slutredovisades i mars 2018.⁹ Samma månad fick Bolagsverket ett nytt uppdrag att utveckla tjänsten till att omfatta alla företagsformer som offentliggör sin årsredovisning genom att skicka den till Bolagsverket.¹⁰ Det arbetet ska slutredovisas senast den 31 mars 2021. I uppdraget ingår att fortsatt uppdatera och utveckla de taxonomier som behövs för uppdragets genomförande (om taxonomier, se nedan).

Genom en digital lösning för inlämning av redovisningshandlingar ska finansiell information enkelt kunna lämnas vid ett enda tillfälle för att sedan kunna återanvändas av myndigheter och andra intressenter. Uppdragen genomförs i samarbete med BFN, Finansinspektionen, Skatteverket och Statistiska centralbyrån (SCB), och i dialog med bl.a. Ekonomistyrningsverket och Riksarkivet.

⁷ prop. 2019/20:1 utg.omr. 24.

⁸ N2016/04957/SUN.

⁹ AD 1492/2016.

¹⁰ N2018/02033/FF.

Sedan mars 2018 kan aktiebolag som använder sig av BFN:s regelverk för årsredovisning i mindre företag (K2) ge in sin årsredovisning till Bolagsverket med stöd av en e-tjänst. Från våren 2019 är det även möjligt för aktiebolag som tillämpar K3 att lämna in sin årsredovisning digitalt. Från februari 2021 kommer även en koncernredovisning kunna lämnas in på motsvarande sätt.

För att kunna lämna finansiella uppgifter digitalt fordras taxonomier, dvs. en systematisering och klassificering av begrepp för ett specifikt ändamål, såsom en årsredovisning. Tillsammans med formatet för den tekniska lösningen bildar begrepp och taxonomier de standarder som utgör grunden för en digitaliserad infrastruktur. Taxonomierna spelar därmed en avgörande roll för att system för digital inlämning av redovisningshandlingar ska fungera; utan en ändamålsenlig organisation för förvaltningen av taxomierna, kommer ett system för digital inlämning av års- och koncernredovisningar i förlängningen inte att fungera. Det kommer inte heller att vara möjligt att utveckla tjänsten vidare inom andra myndighetsområden.

I dag hanteras utveckling och förvaltning av taxonomier samt teknisk support avseende dessa inom ramen för Bolagsverkets pågående uppdrag. I sin slutrapport till regeringen ska Bolagsverket lämna förslag på en organisation för den fortsatta förvaltningen. BFN kommer att ha en roll i det arbetet och regeringen har – som framgått tidigare – tillfört medel för detta arbete.

Under år 2019 och 2020 har de högsta cheferna och representanterna för Bolagsverket, Finansinspektionen, Skatteverket, SCB, Tillväxtverket och BFN träffats. Syftet är bl.a. att skapa en samsyn kring vad standardiserad företagsrapportering i digital form innebär för myndighetssamarbetet och att planera för framtida samverkan. Ett arbete har inletts, avsett att utmynna i en återrapportering till regeringen i den slutredovisning som ska lämnas den 31 mars 2021 (se ovan).

Arbetet med taxonomier och standardiserad företagsrapportering kommer att fortgå även efter det att slutrapporten har lämnats till regeringen.

BFN:s arbete

BFN deltar vid arbetet med taxonomier eftersom dessa till stor del grundar sig på BFN:s redovisningsnormering och ligger nära nämndens sakkunskap i övrigt. Arbetet med taxonomierna har därför ett naturligt samband med nämndens arbete.¹¹ Samtidigt är arbetet med taxonomier starkt kopplat till Bolagsverkets tjänst som används för ingivning av års- och koncernredovisningar. En ändamålsenlig organisation för fördelning av uppgifter och ansvar behöver etableras så snart som möjligt efter att Bolagsverkets regeringsuppdrag är slut. Hur arbetet bör organiseras och fördelas mellan berörda myndigheter och organisationer kan bedömas närmare i samband med att Bolagsverket slutredovisar sitt uppdrag till regeringen.

¹¹ SOU 2015:8.

BFN samarbetar med Bolagsverket och övriga berörda aktörer inom ramen för det uppdrag som regeringen har beslutat. Regeringen har i BFN:s regleringsbrev för år 2021 gett nämnden i uppdrag att vidta förberedelser för uppgiften att ansvara för taxonomier för års- och koncernredovisning samt teknisk support avseende dessa. Uppdraget ska redovisas till regeringen 31 mars 2021.

4.3 Arbete med normgivning

4.3.1 K-projektet

Normgivningens struktur

Redovisningslagstiftningen, framför allt bokföringslagen och årsredovisningslagen, är utformade som ramlagar inom vilka god redovisningssed utvecklas.

Företagens administrativa börda hålls nere om reglerna om hur exempelvis ett årsbokslut eller en årsredovisning upprättas är tydliga och konkreta. Ett sätt att åstadkomma detta är att ge ut samlade regelverk för bokföring, årsbokslut, årsredovisning och, i förekommande fall, koncernredovisning.

BFN har under flera år arbetat med en modernisering och förenkling av nämndens normgivning avseende årsbokslut, årsredovisning och koncernredovisning. Regelverken kompletteras, när det är lämpligt, med vägledningar som kommenterar enskilda allmänna råd och ger exempel på hur reglerna kan tillämpas.

BFN har därvid tagit fram fyra separata kategorier av regelverk (K1–K4). Något förenklat kan sägas att K1 är avsett för de allra minsta företagen, medan K4 är avsett för noterade företag.

Status i normgivningsarbetet

BFN har K-regelverk för så gott som samtliga företag. Det saknas dock bl.a. ett regelverk för sådana handelsbolag som får upprätta ett förenklat årsbokslut. BFN ser det som angeläget att K-regelverken är heltäckande. Trots att det har gått mer än 15 år sedan redovisningslagstiftningen ändrades kan uppskattningsvis 40 000 handelsbolag fortfarande inte tillämpa de förenklade reglerna, eftersom normgivning från BFN saknas. Arbetet med det regelverket förutsätter, enligt BFN:s bedömning, att det görs vissa ändringar i skattelagstiftningen. Skatteverket kommer att ta fram ett förslag till lagändring när det finns ett förslag till regelverk från BFN.

BFN avser att inleda ett arbete med frågan under år 2021.

I samband med att nya och ändrade K-regelverk tillämpas uppkommer frågor kring regelverkens praktiska tillämpning. Sådana frågor kan delvis hanteras genom

informationsinsatser. Det är emellertid tydligt att vissa delar av K-regelverken behöver ses över. BFN för en förteckning över enskilda sakfrågor som behöver åtgärdas. Förteckningen har med åren blivit allt längre. K-regelverken behöver även utvärderas på ett allmänt plan. Sammantaget innebär detta ett mycket omfattande arbete och som i förlängningen också kan påverka arbetet med taxonomier (se 4.2.2).

BFN har under år 2020 inlett arbetet med en utvärdering av K-regelverken.

4.3.2 Företagens digitalisering

Översyn av regler om löpande bokföring och arkivering

Företagen lägger omfattande resurser på system för löpande bokföring och arkivering. Samtidigt medger digitaliseringen stora möjligheter att förenkla och effektivisera denna administration. Detta är en process som pågår i allt högre takt och som i delar inte har en tydlig förankring i gällande lagstiftning och normgivning.

En särskild utredare har fått i uppdrag av regeringen att bl.a. lämna förslag om hur bokföringslagen kan anpassas till ny teknik. Regeringen bedömer att modernare och enklare regelverk kan leda till både minskade kostnader och mindre administration för företagen och att detta ligger i linje med regeringens målsättning om enklare företagande.

För att regeringens målsättning med näringslivspolitikerna ska kunna realiseras även inom BFN:s ansvarsområde behövs en normgivning som bättre knyter an till digitaliseringen.

BFN:s arbete har under flera år fokuserat på boksluts- och årsredovisningsfrågor. Med nuvarande resurser är det svårt att även utveckla normgivningen inom löpande bokföring och arkivering, trots att området har potential för förenkling och effektivisering genom digitalisering.

BFN deltar med en expert i den utredning som regeringen har tillsatt om bl.a. modernisering av bokföringslagen. För närvarande kan inte området prioriteras ytterligare.

Kryptoteknik

Sedan ett antal år förekommer betalningsmedel i form av virtuell valuta eller kryptovaluta. BFN får frågor om hur kryptovaluta ska redovisas och frågeställningen aktualiseras också i det internationella samarbetet. Det kan finnas anledning att BFN uttalar sig i frågan.

Olika former av kryptoteknik kan även användas för att tidsstämpla och förändringsskydda digital information. Kryptoteknik kan t.ex. appliceras på transaktioner, verifikationer eller sammanställningar. Detta innebär att tekniken kan användas i syfte att öka tillförlitligheten vid löpande bokföring och arkivering.

BFN behöver analysera områdena närmare men kan f.n. inte prioritera detta.

4.3.3 Övrigt normgivningsarbete

Åtgärder med anledning av pandemin

Regeringen har under år 2020 infört en rad stödåtgärder för att underlätta för de företag som drabbas ekonomiskt av den pågående pandemin. Detta arbete fortsätter under år 2021. Flera av de åtgärder som genomförs väcker frågor om hur olika stöd ska redovisas. BFN har under år 2020 bl.a. gett ut ett särskilt allmänt råd om redovisning av coronarelaterade stöd samt informerat om olika redovisningsfrågor som väcks som en följd av pandemin.

BFN arbetar även under år 2021 med remisser, kompletterande normgivning och informationsgivning med anledning av pandemin.

Reform av referensräntor

Referensräntor används i finansiella avtal som är knutna till en rörlig ränta och är tänkta att återspegla de räntor som banker betalar när de lånar ut pengar till varandra. Som förkortning används IBOR (Interbank Offered Rate). En referensränta som används på den svenska finansmarknaden är STIBOR (Stockholm Interbank Offered Rate). I ett finansiellt avtal kan en räntenivå utgå från STIBOR med viss löptid med tillägg för en viss procentsats.

Under finanskrisen uppmärksammades brister i IBOR-räntorna, bl.a. att räntenivån kan manipuleras. Internationella reformer av referensräntorna har lett fram till en utveckling av alternativa referensräntor. Inom EU administrerar ECB ett system för Euro Short-term Rate (€STR). Referensräntor publiceras sedan oktober 2019.

En uppskattning är att det finns utestående finansiella instrument som stödjer sig på STIBOR uppgående till 60 000 miljarder kronor¹². I vilken utsträckning företag som tillämpar BFN:s normgivning hanterar finansiella instrument som är kopplade till referensräntor som kommer att fasas ut eller reformeras går inte att bedöma, annat än att det kan antas förekomma i en inte obetydlig omfattning.

¹² Se FI Analysis, Reference rates are changing (No. 14). Beloppet är uttryckt som ”billions”.

Effekterna av reformen av referensräntor behöver hanteras i redovisningen. Det kan f.n. inte bedömas hur stort behovet av ändrad normgivning är. BFN har beslutat att avvakta med ytterligare åtgärder.

4.3.4 Ny lagstiftning påverkar verksamheten

Allmänt

I BFN:s uppdrag ligger också att medverka vid utformningen av lagstiftning som senare fylls ut genom nämndens normgivning. Att BFN deltar i utredningsskedet leder till sammanhållna, ändamålsenliga och moderna regelverk.

Mot bakgrund av den nära kopplingen mellan lagstiftning och BFN:s normgivning föranleder varje ändring i redovisningslagstiftningen – och ofta även ändringar i skattelagstiftningen – ett behov av analys och anpassning av BFN:s kompletterande normgivning. Både BFN och Regeringskansliet har nytta av att BFN involveras i lagstiftningsarbetet i ett tidigt skede.

BFN ser det som naturligt att nämnden bidrar i detta arbete så långt det är möjligt.

Redovisningsutredningen

Ett EU-direktiv som reglerar bl.a. aktiebolagens årsredovisning och koncernredovisning antogs år 2013.¹³ Med utgångspunkt i Redovisningsutredningens förslag om hur direktivet ska införlivas gäller ny lagstiftning från år 2016.¹⁴

BFN har lagt ner ett betydande arbete, främst under år 2016, på att anpassa normgivningen och ta fram nya regler till följd av den nya lagstiftningen.

Redovisningsutredningens slutbetänkande, som överlämnades till Justitiedepartementet i början av år 2015, innehåller förslag till en ny årsredovisningslag. Även detta lagstiftningsprojekt kan komma att medföra betydande arbete för BFN. Slutbetänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

BFN avvaktar regeringens ställningstagande i frågan.

Stärkt konsumentskydd på bostadsrättsmarknaden

Antalet personer som bor i bostadsrätt uppgår till 1,7 miljoner och varje år flödar ca 120 miljarder kronor genom föreningarna. Bostadsrätternas sårbarhet för ekonomisk brottslighet har bl.a. uppmärksamats i en undersökning publicerad av

¹³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG.

¹⁴ Prop. 2015/16:3.

Fastighetsägarna Stockholm.¹⁵ I denna uppmärksammas bl.a. behovet förändrade regler för bostadsrättsföreningarnas ekonomiska redovisning.

En av regeringen utsedd särskild utredare lämnade under år 2017 förslag som syftar till att stärka konsumentskyddet på bostadsrättsmarknaden.¹⁶ Utredaren har bl.a. tagit ställning till hur en bostadsrättsförening bör säkerställa att det kommer att finnas tillräckliga medel för att möta det långsiktiga underhållsbehovet av föreningens byggnader. Förslagen innebär bl.a. att regeringen ger BFN i uppdrag att inom ramen för god redovisningssed ta fram allmänna råd med vägledning för bostadsrättsföreningars årsredovisningar. Betänkandet har remissbehandlats. Behovet av normgivning kan antas vara stort.

Den nuvarande bedömningen är att arbete med kompletterande normgivning skulle behöva inledas. BFN har f.n. inte resurser att prioritera detta arbete.

Översyn av bokföringslagen, m.m.

Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att bl.a. utreda och föreslå åtgärder som förenklar och moderniserar bokföringslagen.¹⁷

BFN är representerade med en expert i utredningen och har avsatt resurser för det. Utredningen ska lämna sitt betänkande juni 2021. Se även avsnitt 4.3.2.

4.3.5 Hållbarhetsrapportering

Frågor om miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption får en allt större plats i regeringens politik och i diskussioner om företagets verksamhet och styrning. Företagens agerande i dessa avseenden kommuniceras ofta i en hållbarhetsrapport.

EU antog under hösten 2014 ett direktiv med innebörd att vissa stora företag och koncerner i sina års- och koncernredovisningar ska tillhandahålla icke-finansiell information och upplysningar om mångfaldspolicy.¹⁸ Den svenska lagstiftning som grundar sig på direktivet – och som omfattar fler företag än direktivet – började gälla den 1 december 2016.¹⁹

¹⁵ BRF:ers sårbarhet för ekonomisk brottslighet:

<https://www.fastighetsagarna.se/globalassets/rapporter/stockholms-rapporter/brfers-sarbarhet-for-ekonomisk-brottslighet.pdf>

¹⁶ SOU 2017:31.

¹⁷ Dir. 2020:48.

¹⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/95/EU om ändring av direktiv 2013/34/EU vad gäller vissa stora företags och koncerners tillhandahållande av icke-finansiell information och upplysningar om mångfaldspolicy.

¹⁹ Prop. 2015/16:193.

Förändringstrycket är stort och EU-kommissionen har inlett en utvärdering av direktivets effekter och behovet av att i större utsträckning integrera finansiell och icke-finansiell information.²⁰ Som ett led i genomförandet av den gröna europeiska given ska direktivet genomgå en översyn under år 2021. Detta arbete kan innebära att nationella redovisningsnormgivare engagerar sig det europeiska arbetet med att ta fram redovisningsstandarder för hållbarhetsrapportering.

Det är naturligt att BFN engagerar sig i arbetet med hållbarhetsrapportering men kan endast i begränsad utsträckning prioritera detta.

4.4 Internationellt arbete

Den ständigt pågående internationella utvecklingen på redovisningsområdet påverkar den europeiska lagstiftningen och de internationella redovisningsstandarder som delar av nämndens normgivning grundar sig på.²¹

Sedan år 2014 är BFN en av Sveriges representanter i Accounting Regulatory Committee (ARC)²² och sedan år 2015 i Accounting Directive Committee (ADC)²³. Detta arbete kan bli intensivare i och med den utvärdering av EU:s redovisningsrätt som EU-kommissionen har inlett under år 2018.²⁴

BFN kommer att fortsätta följa denna utveckling och i viss utsträckning också ta del i utvecklingsarbetet. Det innebär att en del resurser nu och i fortsättningen kommer att läggas på internationellt arbete.

Noterade företag tillämpar internationella redovisningsstandarder som översätts till bl.a. svenska. De internationella redovisningsstandarderna införlivas i EU-rätten efter hörande av medlemsstaterna i ARC (se ovan) och är direkt tillämpliga för alla noterade svenska företag. Det har visat sig att de svenska översättningarna av standarderna behöver bli bättre. EU-kommissionens översättningstjänst har bitt svenska organisationer om hjälp. År 2016 bildades en informell arbetsgrupp med uppgift att bistå kommissionen.

BFN har inte resurser att prioritera detta arbete.

²⁰ Fitness check on public reporting by companies; Ares(2018)744988 - 08/02/2018.

²¹ International Financial Reporting Standards (IFRS) respektive International Financial Reporting Standards for Small and Medium-Sized Entities (IFRS for SME).

²² Alla noterade företag inom EU ska upprätta sina koncernredovisningar enligt de internationella standarder som har antagits för tillämpning inom EU. Den föreskrivande kommittén för redovisningsfrågor (Accounting Regulatory Committee, ARC) biträder KOM när KOM prövar om internationella redovisningsstandarder ska godkännas för tillämpning inom EU.

²³ Granskningskommittén för redovisningsdirektivet (Accounting Directive Committee, ADC) biträder Kommissionen i frågor som rör bl.a. tillämpning av EU:s redovisningsdirektiv.

²⁴ Fitness check on public reporting by companies; Ares(2018)744988 - 08/02/2018.

Sedan år 2016 deltar BFN i Small and Mediumsized Entities Implementation Group (SMEIG). SMEIG är rådgivande organ till International Accounting Standards Board (IASB) i frågor som rör redovisningen i små och medelstora företag. IASB:s arbete har stor betydelse för den fortsatta utvecklingen av BFN:s huvudregelverk K3. Under år 2019 inledde IASB en översyn av den aktuella redovisningsstandarderna.

Det är angeläget att BFN deltar i detta arbete. Myndigheten har därför lagt och kommer att lägga vissa resurser på det.

4.5 En förbättrad informationsgivning till företagen

Behovet av att informera om vad som gäller i fråga om företagets redovisning är stort. En hel del av informationen tillhandahålls genom att BFN:s kansli per telefon och e-post svarar på frågor från företag, rådgivare, revisorer och andra som tillämpar redovisningslagstiftningen.

Inkomna frågor behöver ofta följas upp genom kompletterande utredning. Ibland är frågorna av sådan art att de behöver tas upp i nämnden. Under år 2020 besvarades ca 1 004 frågor per telefon och ca 1 069 frågor per e-post. Detta är en minskning jämfört med år 2019. Det är inte klarlagt om detta beror på minskad tillgänglighet från myndighetens sida.

Service av detta slag är en viktig del av BFN:s verksamhet. Sedan ett par år har emellertid även annat arbete behövt prioriteras. Det har lett till att kansliet numera bemannar servicetelefonen med en person mot tidigare två. Därtill begränsas telefontiden till två timmar per dag och för närvarande till tre dagar i veckan.

I syfte att lämna information till företag på ett effektivare sätt kan olika alternativ övervägas. BFN har producerat ett antal filmer som riktar sig till nya företagare och som finns tillgängliga på myndighetens webbplats sedan våren 2019. Detta är ett sätt att växla till en mer tidsenlig informationsgivning men ytterligare åtgärder är önskvärda. En sådan är att BFN:s nuvarande webbplats kompletteras med funktioner som gör det möjligt att fullgöra myndighetens informationsinsatser på ett än bättre och effektivare sätt.

Som en följd av ändrade förutsättningar för administrativt samarbete med Finansinspektionen har driften av BFN:s webbplats flyttats till extern leverantör under år 2020. I samband med det har den tekniska plattformen gjorts om. Härvid har webbplatsen även tillgänglighetsanpassats. Ett visst arbete kvarstår avseende tillgänglighetsanpassning.

BFN kommer även fortsättningsvis att prioritera att lägga ut löpande information på myndighetens webbplats samt skicka nyhetsbrev i samband med publicering av nyheter. Det saknas f.n. utrymme för mer genomgripande förändringar.

4.6 Övrigt arbete

Utöver ovan redovisade verksamhetsområden behöver BFN ha beredskap för att besvara frågor från bl.a. domstolar och remisser från Regeringskansliet och andra myndigheter.

BFN deltar regelmässigt i olika utredningar. Därtill deltar personer vid BFN:s kansli bl.a. i Rådet för kommunal redovisning, BAS-intressenternas Förening och Bolagsverkets insynsråd. Det kan bli aktuellt för BFN att ta mer aktiv del i det arbete som utförs av XBRL-föreningen.

5 Lokalbehov

BFN hyr – i enlighet med vad som föreskrivs i instruktionen för BFN – lokaler av Finansinspektionen. BFN har under år 2019 bytt till mindre och därmed billigare lokaler i samma kvarter. Under den kommande treårsperioden förväntas inga större förändringar i lokalbehovet.

6 Kompetensförsörjning

BFN:s breda verksamhetsområde, tillsammans med det förhållandet att nämndens kansli är litet, ställer särskilda krav vid rekrytering. De personer som arbetar på kansliet måste vara högt specialiserade men samtidigt ha en bredd inom det område där myndigheten är verksam. De mångskiftande arbetsuppgifterna förutsätter prioriteringsförmåga och förmåga att arbeta med olika uppgifter parallellt. Medarbetarna behöver också vara beredda att arbeta under de förutsättningar som krävs på en liten myndighet, t.ex. i fråga om att lösa uppkomna frågeställningar utan tillgång till olika slags intern expertis. Detta gör att urvalet lämpliga kandidater är begränsat och att de som anställs ofta har en lång erfarenhet.

Det har gått att rekrytera personal för att i stor utsträckning utföra nödvändiga arbetsuppgifter. Myndighetens ringa storlek, resursläge och de krav som ställs på handläggarna innebär dock att verksamheten är mycket känslig för personalförändringar och att tillräcklig kompetens saknas på en del områden.

Beslut om detta budgetunderlag har fattats av BFN vid sammanträde den 19 februari 2021.

Sten Andersson
ordförande

Stefan Pärnhem
kanslichef